

Η ΟΜΟΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΜΕ ΤΟ ΘΕΟ

«Γίνεσθε ούν οικτίρμονες, καθώς
και ό Πατήρ υμών οικτίρμων εστί»

Εάν διαβάσουμε τα συγγράμματα των αρχαίων Ελλήνων σοφών, αλλά κι όλων των σοφών του κόσμου, θα δούμε πώς θέλοντας να διατυπώσουν το δί-καιο, το πρόπον, το νόμιμο και το καλό έγραψαν πάρα πολλούς λόγους και κατασκεύασαν μακρούς διαλόγους και βιβλία. Μερικές φορές πέτυχαν να πουν και να γράψουν σπουδαία πράγματα, αλλά και πολλές φορές έφεραν τους ανθρώπους σε σύγχυση. Πολλά άπ' αυτά πού είπαν οί σοφοί, αντί να διαφωτίσουν τους ανθρώπους, τους έκαναν να σκοτισθούν περισσότερο.

Αντίθετα, ο θεϊότατος Λόγος του Θεού, ο Ιησούς Χριστός, όταν ήλθε πά-νω στη γη και ενσαρκώθηκε, ξανάφερε στην επιφάνεια τον έμφυτο νόμο του ανθρώπου κι έκανε τη βούλησή μας αιτία του καλού ή του κακού, του νόμιμου ή του παράνομου, του δίκαιου ή του αδίκου. Με λίγα λόγια είπε όλα εκείνα πού χρειάζεται ό άνθρωπος. «Και καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οί άνθρωποι, και υμείς ποιείτε αύτοις ομοίως» (Λουκ. 6,31) ή «γίνεσθε οικτίρμονες, καθώς και ό πατήρ υμών οικτίρμων εστί» (δπ.π. στιχ. 36). Πάνω στα λόγια αυτά του Κυρί-ου ας κάνουμε μερικές παρατηρήσεις.

Οι άνθρωποι ομοιάζουν με το Θεό

Ένας μεγάλος ασκητής της Εκκλησίας μας, ο όσιος Νείλος, κάνει την ακόλουθη παρατήρηση: Όπως τα παιδιά με τους γονείς τους έχουν κοινούς χαρακτήρες, δηλ. έχουν ομοιότητες στο πρόσωπο και στο σώμα κι άπ' αυτές τίς ομοιότητες καταλαβαίνουμε τίνας γιός είναι κάποιος, το ίδιο συμβαίνει και με τη συμπεριφορά ενός ανθρώπου. Από τα λόγια και τα έργα του καταλαβαί-νουμε τίνας διδασκάλου είναι κάποιος μαθητής. Το ίδιο και ακόμη περισσότερο συμβαίνει με τους μαθητές του Χριστού, δηλ. τους Χριστιανούς. Οι πιστοί Χριστιανοί είναι μαθητές του αιώνιου Πατέρα· «όστις γάρ άν ποιήση το θέλημα του Πατρός μου του έν ουρανοίς, αυτός μου αδελφός και αδελφή και μήτηρ εστί» (Ματθ. 12, 50). Αλλού πάλι λέγει· «μή μεριμνάτε τή ψυχή υμών τί φάγητε... οίδε γάρ ό πατήρ υμών ό ουράνιος ότι χρήζετε τούτων απάντων» (όπ.π. 6,25 και 32).

Ό Πατέρας μας ο ουράνιος, έφ' όσον είμαστε παιδιά Του, θα μας φροντί-σει. Έχουμε συγγένεια και οικείωση με το Θεό. Αυτός είναι πατέρας μας και μείς παιδιά Του. Μέσα στο Ευαγγέλιο ο Κύριος μας δείχνει τα σημάδια, για να γίνουμε παιδιά Του, εφ' όσον βέβαια το θελήσουμε, «Μάθετε άπ' έμού ότι πράος είμι και ταπεινός τή καρδιά» (Ματθ. 11,29). Άφού ο Κύριος είναι πράος και ταπεινός και τα παιδιά Του οφείλουν να είναι έτσι. «Έσεσθε ούν υμείς τέ-λειοι, ώσπερ ο πατήρ υμών ό έν τοις ούρανοίς τέλειος εστί» (όπ.π. 5,48). Η αυτό πού μας λέγει στο σημερινό ανάγνωσμα, δηλ. να γίνουμε οικτίρμονες (εύσπλαχνοι), γιατί και ο Θεός είναι τέτοιος (Λουκ. 6,36).

Σε ποιά μπορούμε νό μιμηθούμε το Θεό;

Ό ιερός Χρυσόστομος παρατηρεί πώς δεν καλούμαστε άπ' το Θεό να Τον μιμηθούμε στην παντοδυναμία, στη σοφία ή στα θαύματα, αλλά στην αγάπη, στην καλοσύνη, στην ευσπλαχνία. Ό Θεός είναι ο απόλυτα ελεήμων και εύσπλαχνος, αλλά και ή εικόνα Του, που είναι ο άνθρωπος, ανάλογα με τη δύ-ναμη που διαθέτει, δηλ. «συμμέτρως», μπορεί να μιμηθεί το Θεό στην αγάπη προς τον πλησίον. Μπορούμε να συγχωρήσουμε τους εχθρούς μας κι εκεί-νους πού μας έκαναν κακό. Η συγγένειά μας με το Θεό φαίνεται σ' αυτές τίς καταστάσεις. Μπορούμε να μιμηθούμε το Θεό στην ευσπλαχνία. Ό Θεός, κα-τά τους Πατέρες, επειδή είναι ή πηγή της χάριτος, της αγάπης και της σο-φίας, «πάσιν άδεώς ταύτην (την χάριν) μεταδίδωσιν», τα δίνει όλα χωρίς φό-βο και χωρίς να αδικήσει

κανέναν. Αυτό μεταφράζεται ως εξής για μας: Όλοι οι άνθρωποι, μηδενός εξαιρουμένου, μπορούμε να ομοιάσουμε με το Θεό ως προς την αγάπη και την ευσπλαχνία.

Η αμαρτία εμπόδιο ανάμεσα στο Θεό και τον άνθρωπο

Η αμαρτία μας έκανε μεγάλη ζημιά. Τη μεν αγάπη προς τον εαυτό μας την αύξησε, ενώ την αγάπη προς το Θεό και τον πλησίον τη μείωσε. Έτσι κατα-νήσαμε μισάνθρωποι. Το κήρυγμα πού έχει περιεχόμενο την αγάπη προς τους εχθρούς μας, θεωρείται αφέλεια. Η αγάπη είναι κατάσταση, σύμφωνα με την άποψη των πολλών, των ταπεινών ανθρώπων. Εάν δείξουμε αγάπη στους άλλους, κινδυνεύουμε να χαρακτηριστούμε χαζοί κι ασήμαντοι. Δεν μπορούν να πιστεύσουν οι άνθρωποι πως προάγονται με την καλοσύνη και την ευσπλαχνία. Όποιος έφθασε να προσεύχεται για τους εχθρούς του, έφθασε στην κορυφή των αρετών. «Αγάπης ανυπόκριτου τεκμήριον, αδικη-μάτων συγχώρησις», θα τονίσει ο άγιος Μάρκος ο ασκητής.

Αδελφοί μου,

Αντί να φροντίζουμε να επιβληθούμε με τη δύναμη της εξουσίας και των όπλων, ας καλλιεργήσουμε την αγάπη προς τον πλησίον, για να ομοιάσουμε με το Θεό και να κληρονομήσουμε τη Βασιλεία Του, πού είναι κοινωνία αγάπης.

Αρχιμ.Ι.Δ.Φ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ς 31-36)

Η αληθινή αγάπη

Είπεν ο Κύριος· Καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οί άνθρωποι, καί υμείς ποιείτε αύτοίς ομοίως. Καί εί αγαπάτε τούς αγαπόντας υμάς, ποία υμίν χάρις εστί; καί γάρ οί αμαρτωλοί τούς αγαπόντας αυτούς αγαπώσι. Καί εάν αγαθοποιήτε τούς αγαθοποιούντας υμάς, ποία υμίν χάρις εστί; καί γάρ οί αμαρτωλοί τό αυτό ποιούσι. Καί εάν δανείζητε παρεών ελπίζετε άπολαβείν, ποία υμίν χάρις εστί; καί γάρ οί αμαρτωλοί άμαρτωλοίς δανείζουσιν, ίνα άπολάβωσι τά ίσα. Πλήν αγαπάτε τούς εχθρούς υμών, καί αγαθοποιείτε, καί δανείζετε, μηδέν άπελπίζοντες καί έσται ό μισθός υμών πολύς, και έσεσθε υιοί του Υψίστου· ότι αυτός χρηστός εστί επί τούς αχάριστους καί πονηρούς. **Γίνεσθε ούν οικτίριμονες, καθώς και ό Πατήρ υμών οικτίριμων εστί.**

Μετάφραση της Ευαγγελικής περικοπής

Είπε ο Κύριος: «Να φέρεσθε προς τους άλλους όπως θα θέλατε να φερθούν σ' εσάς. Εάν αγαπάτε μόνον εκείνους πού σας αγαπούν, ποιά χάρη έχετε; Και οι αμαρτωλοί αγαπούν εκείνους πού τους αγαπούν. Και εάν κάνετε καλό σ' εκείνους μόνο πού σας κάνουν καλό, ποιά χάρη έχετε; Και οι αμαρτωλοί το ίδιο κάνουν. Και εάν δανείζετε μόνον σ' εκείνους, από τους οποίους ελπίζετε να τα πάρετε, ποιά χάρη έχετε; Και οι αμαρτωλοί δανείζουν στους αμαρτωλούς, για να πά-ρουν πίσω το ίσο ποσό. Άλλα σεις να αγαπάτε τους εχθρούς σας και να κάνετε καλό και να δανείζετε όπου δεν ελπίζετε σ' επιστροφή και η ανταμοιβή σας θα είναι μεγάλη και θα είστε υιοί του Υψίστου, διότι αυτός είναι καλός στους αχάριστους και κακούς. **Να είστε λοιπόν φι-λεύσπλαχοι, καθώς και ο Πατέρας σας είναι φιλεύσπλαχος».**